

отъ едно коляно на твърдъ древния и извѣстенъ родъ на Юлиитъ, което коляно отъ края на 3-ия вѣкъ приело прѣзимето Цезари. Рода на Юлиитъ билъ прѣселенъ отъ Тулла Хостилия отъ Алба въ Римъ и отъ тогава принадлѣжалъ къмъ съсловието на римските патриции, а отъ времето на учрѣждението на републиката постоянно билъ обличанъ въ висши общественни въ Римъ звания. За бащата на Каия Юлия Цезаря се знае само това, че той билъ преторъ и умрѣлъ, когато синъ му билъ на 16 години (84). Майката на Каия Юлия Цезаря, Аврелия, отъ извѣстенъ, макаръ и плебейски по происхождение родъ, била жена съ възвишено характеръ и строга нравственность, усърдно се занимавала съ въспитанието на сина си и особено съдѣйствуvalа, съ разумното и просвѣтното си ржководство, за развитието на щастливитъ му природни дарби и за приготвленietо му къмъ достойно испълнение на бѫдѫщето му призвание. И синъ ѝ напълно усвоилъ плодоветъ на нейнитъ грижи. Той се училъ тъй сжъ и при галла М. Антония Гнифона, философъ и учител по краснорѣчието, уменъ, всестранно ученъ и знаещъ гръцката и латинска литература, която изучилъ въ Александрия. Въ това време гръцкия и латинския езици били напълно въ еднаква степень достояние за всѣки образованъ римлянинъ, за което и Юлий Цезаръ още отъ малъкъ владѣялъ и двата съ еднакво съвършенство (и даже по-слѣднитъ му думи къмъ Брута при убийството му били гръцки: *Καὶ τότε ξυνοῦ!* т. е. и ти, дѣте или сине!). Макаръ и да билъ жеденъ за наслаждения, обаче, по думитъ на Суetonия, той не прѣнебрѣгалъ нищо за приобретяване на онѣзи достойнства, които водили младите патриции къмъ общественниятъ звания. Като искалъ

да се отличи между всичките си връсници, той не се ограничилъ съ изучаванието на науките и литературата, но и самъ билъ списателъ, и въ числото на съчиненията му се спомѣнуватъ: *Похвали къмъ Херкулеса*, трагедията *Едипъ*, *сбирка на избрани изрѣчения* и книгата *за прорицаннята*, написани съ такъвъ чистъ и правиленъ язикъ и слогъ, че му спечелили извѣстност на отличенъ списателъ. Но, по думитъ на Тацита, той билъ по малко щастливъ въ стихотворното искуство; обаче до настъ сѫ дошли нѣколко негови стихове въ спомѣнъ на Теренция, които не сѫ лишени отъ изящност.

И тъй въспитанието образувало отъ Юлий Цезаря единъ отличенъ, напълно образованъ младъ човекъ. По казванието на римските писатели, той съединявалъ въ себѣ съ добрината на сърдцето си — необикновенъ умъ, съ свърхестественната си храбростъ — увлѣкательно краснорѣchie, забѣлѣжителна память, безгранична щедростъ и рѣдкото качество — спокойствие при случай на гнѣвъ. «Неговата снисходителностъ» — казва Платонъ — «неговата вежливость, благосклонния му приемъ — качества, които той притѣжавалъ въ степенъ по висока отъ възрастта му, спечелили му любовта на народа.»

Заедно съ тѣзи природни дарби, развити съ блъскаво въспитание, въ него се съединявали и вѣнчани или тѣлесни прѣимущество. Доста високия рѣстъ и правилното му тѣлосложение придавали на цѣлата му вѣнкашностъ изящна приятностъ, което го отличавала отъ всички други. Той ималъ черни очи, проницателенъ поглѣдъ, блѣдно лице, правъ и доста дѣлъгъ носъ, правилни и малки уста, но устни малко дебели, което придавало на долната част на лицето му изражение на благоволение, когато широкото му